

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

AA3 විභාගය - 2018 ජනවාරි

**ප්‍රශ්න සහ යෝජිත උත්තර
විෂය අංක (AA34)**

**ක්‍රියාවලීන්, පාලනයන් සහ විගණනය
(PCA)**

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය
අංක 540, පූජ්‍ය මුරුත්තෙට්ටුවේ ආනන්ද නාහිමි මාවත,
නාරාහේන්පිට, කොළඹ 05.

දුරකථන : 011-2-559 669

මෙය අධ්‍යාපන හා පුහුණු කිරීම් අංශයේ ප්‍රකාශනයකි.

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

අධ්‍යාපන හා පුහුණු කිරීම් අංශය

AA3 විභාගය - 2018 ජනවාරි
(AA34) ක්‍රියාවලීන්, පාලනයන් සහ විගණනය

යෝජිත උත්තර

A කොටස

අනිවාර්ය ප්‍රශ්න හතර (04) කි.

(මුළු ලකුණු 20)

1 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

බාහිර පරිසරය, දේශපාලනික, ආර්ථික, සමාජීය සහ සංස්කෘතික, තාක්ෂණික, පාරිසරික සහ නෛතික (PESTEL) යන සංරචකයන්ගෙන් සෑදී පවතී.

• දේශපාලනික බලවේග

රටක පවතින රජයක් කෙසේ සහ කොතරම් දුරකට ව්‍යාපාරවලට බලපෑමක් ඇතිකරන්නේ ද යන්න මෙම බලවේග මගින් පැහැදිලි කෙරේ.

- (a) ශ්‍රී ලංකා රජයේ බදු ප්‍රතිපත්ති
- (b) බදුකරණ ප්‍රතිපත්ති
- (c) මිල රෙගුලාසි
- (d) සේවා විද්‍යුක්තිය
- (e) ගෝලීය ආර්ථික සාධක

• ආර්ථික බලවේග

ව්‍යාපාරවලට බලපාන ආර්ථික දෘෂ්ටිකෝණ වන්නේ උද්ධමනය, පොලී අනුපාත, බදුකරණය ආදියයි.

- (a) අනුපාත
- (b) පොලී අනුපාත
- (c) රජයේ වියදම්
- (d) ඉල්ලුම සහ සැපයුම

• සමාජීය හා සංස්කෘතික බලවේග

මෙයට පාරිභෝගිකයන්ගේ, ගෘහයන්ගේ සහ ප්‍රජාවගේ වටිනාකම්, විශ්වාසයන් සහ හැසිරීම් ආදිය ඇතුළත් වේ.

- (a) පාරිභෝගික හැසිරීම
- (b) ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ජීවන ශෛලිය
- (c) අධ්‍යාපන මට්ටම
- (d) නාගරික, අර්ධ-නාගරික, යොවුන් ආදී සේවා සැපයෙන බණ්ඩවල පාරිභෝගික රුචි අරුචිකම් ආදී

- **තාක්ෂණික බලවේග**
නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලීන්ගේ සීග්‍ර වෙනස්වීම්, නිෂ්පාදන නව්‍යකරණය, සහ දියුණු තාක්ෂණය ව්‍යාපාර වලට බලපානු ලැබේ.
(a) මාර්ගගත සාප්පුකරණය (b) නිෂ්පාදිත නවෝත්පාදන මට්ටම
(c) තාක්ෂණික උසස් වීම
(d) ස්වයංකරණ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලි මට්ටම
- **පාරිසරික බලවේග**
මෙහිදී ස්වභාවික පරිසරයේ වෙනස්වීම් සලකා බැලේ.
(a) දේශගුණික වෙනස්වීම්
- **තෛතික බලවේග**
මෙහිදී රටක නියාමන රාමුව පිළිබඳව සලකා බැලේ.
(a) 2007 අංක 07 දරණ සමාගම් පනත (b) පාරිභෝගික ආරක්ෂණ මට්ටම
(c) සේවා නියුක්තිකයන්ගේ අර්ථසාධක අරමුදල් පනත, සේවා නියුක්තිකයන්ගේ භාරකාර අරමුදල් පනත ඇතුළු කම්කරු පනත්
(d) ගිණුම්කරණ හා විගණන රෙගුලාසි

(ලකුණු 05)

2 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

- (a) i. ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතවලට අනුකූලව ලැයිස්තුගත සමාගමක මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීම, ඉදිරිපත් කිරීම සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කිරීම්වල ප්‍රමාණවත් බව පරීක්ෂා කිරීම.
- ii. මූල්‍ය වාර්තාකරණ අවශ්‍යතාවයන්, සමාගම් පනතේ සහ අනෙකුත් මූල්‍ය වාර්තාකරණ රෙගුලාසිවල තොරතුරු අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූල බව පරීක්ෂා කිරීම.
- iii. ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතවල අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීම සඳහා ආයතනයේ අභ්‍යන්තර පාලනයන් සහ අවදානම් කළමනාකරණය ප්‍රමාණවත් ද යන්න තහවුරු කරගැනීමට ක්‍රියාවලීන් පරීක්ෂා කිරීම.
- iv. ආයතනයේ බාහිර විගණකයින්ගේ ස්වාධීන බව හා කාර්යසාධනය තක්සේරු කිරීම.
- v. බාහිර විගණකයින් පත්කිරීම, නැවත පත්කිරීම, ඉවත් කිරීම සම්බන්ධව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම සහ ඔවුන්ගේ පාරිභෝගිකය සහ නිරත වීමේ කොන්දේසි අනුමත කිරීම.

(ලකුණු 03)

- (b) ලැයිස්තුගත සමාගමක විධායක අධ්‍යක්ෂවරුන්ට සහ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියාට ගෙවිය යුතු වේතන පිළිබඳව වේතන කමිටුව මගින් නිර්දේශ කරනු ලැබේ.

(ලකුණු 02)

(මුළු ලකුණු 05)

3 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

- i නියාමනය
- ii කාර්යභාරය ඉටු කිරීම
- iii මානව සම්පත්
- iv සේවාදායක සබඳතාවය භාර ගැනීම සහ පවත්වාගෙන යාම
- v අදාළ ආචාරධර්ම අවශ්‍යතාවයන්
- vi ආයතනය තුළ තත්ත්වය පාලනය සඳහා නායකත්වයේ වගකීම

(ලකුණු 05)

4 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

- (a) වාර්ෂික බාහිර විගණනය

(ලකුණු 02)

- (b) සීමිත සහතිකවීම සාධාරණ සහතිකවීමකට වඩා අඩු මට්ටමේ සහතිකවීමකි (මධ්‍යස්ථ සහතික වීමකි). එහිදී අඩු ප්‍රමාණයක පරීක්ෂා කිරීම් සහ ඇගයීම් ප්‍රමාණවත් වේ. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වැරදි මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අවදානම වැඩි නිසා වෘත්තීයයේ යෙදෙන්නා විසින් තම මතය සෘණාත්මක ආකාරයෙන් ප්‍රකාශ කරයි.

(ලකුණු 03)

(මුළු ලකුණු 05)

A කොටසෙහි අවසානය.

අනිවාර්ය ප්‍රශ්න තුන (03) කි.
(මුළු ලකුණු 30)

5 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

(A)

- (a) 'ප්‍රමාණවත් බව' සාක්ෂි ප්‍රමාණයට අදාළ වේ.
ප්‍රමාණවත් බව යනු විගණන සාක්ෂිවල ප්‍රමාණයයි. අවශ්‍ය විගණන සාක්ෂිවල ප්‍රමාණය විගණනයට ලක්වන ක්ෂේත්‍රයේ ඇති අවදානම් මට්ටම් අනුව තීරණය වේ. විගණකවරයා විසින් ලබාගන්නා විගණන සාක්ෂි වැඩි වන තරමට අවදානම අවම වේ.

යෝග්‍ය බව, සාක්ෂිවල 'ගුණාත්මක හෝ විශ්වසනීය' බවට අදාළ වේ.
යෝග්‍ය බව යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ විගණන සාක්ෂිවල ගුණාත්මකභාවයයි. එයට විගණන සාක්ෂිවල අදාළ බව සහ විශ්වසනීය බව (මෙයට සාක්ෂිවල ප්‍රභවය සහ ස්වභාවය බලපානු ලබයි.) අයත් වේ.
විගණන සාක්ෂිවල ගුණාත්මකභාවය ඉහළ වන තරමට විගණන අවදානම අවම වේ.

(ලකුණු 04)

- (b) තෙවන පාර්ශවයක් විසින් විගණකගේ විමසුමට පිළිතුරක් ලෙස ලබා දෙනු ලබන සෘජු ලිඛිත නියෝජනයක් මෙලෙස හැඳින්වේ. ස්වාධීන බාහිර පාර්ශවයකගෙන් ලැබෙන බැවින් මේවා වඩාත් විශ්වසනීය වේ.

- උදා: - බැංකු ශේෂ සහ බැංකුවෙන් ලැබෙන අනෙකුත් තොරතුරු
  - ණයකරුවන්ගෙන් ලැබුණු ණය
  - ණයගැතියන්ගෙන් සහ ණයහිමියන්ගෙන් ලබාගත හැකි ණයගැති සහ ණයහිමි ශේෂ
  - තෙවන පාර්ශවයන් සතු තොග සනාථ කිරීම
  - නීතිඥයන් වෙත ඇති හිමිකම් ඔප්පු

(ලකුණු 02)

(B)

- 1 විශේෂඥ කාර්ය භාරය තුළින් ඵලසූචි ප්‍රතිඵලයෙහි පවතින අදාළත්වය, යෝග්‍යබව සහ විගණන සාක්ෂි සමග එහි ඇති සංගතතාවය
උදා :- නිශ්චිත ප්‍රතිලාභ සැලසුමේ වගකීම ආයුගණක විසින් ගණනය කිරීමේදී ගිණුම්වලින් ලබාගත් ගෙවීම් විස්තර සහ විශ්‍රාම යන සේවකයන්ට සේවා නිමවීමේ ප්‍රතිලාභ ගෙවීම් සංසන්දනය කිරීම
- 2 විශේෂඥයා විසින් අදාළ කරගත් උපකල්පන හා ක්‍රමවල ඇති අදාළත්වය හා යෝග්‍යබව.
උදා :- යොදාගත් වට්ටම් අනුපාතිකයේ සාධාරණබව, අනාගත වැටුප් වැඩිවීම් සහ සේවක පිරිවැටුම් අනුපාතයන්, හඳුනාගත් සේවලාභියාගේ තේරුම් ගැනීම් සමග සහ එකී ව්‍යාපාරික පරිසරය සමග සංසන්දනය කිරීම
- 3 විශේෂඥයින් කාර්යභාරය සඳහා සැලකිය යුතු ලෙස මූලාශ්‍ර තොරතුරු භාවිත කර ඇත්නම් එම තොරතුරුවල අදාළ බව, සම්පූර්ණ බව සහ නිවැරදි බව.

(ලකුණු 04)

(මුළු ලකුණු 10)

6 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

(A) (a) සේවයේ යෙදවීමේ ලිපියක මූලික අරමුණ වන්නේ විගණකවරයා සහ සේවාදායකයා අතර ඇති විය හැකි වැරදි වටහා ගැනීම් ආදිය මඟහරවා ගැනීම සඳහා විගණකවරයා විසින් සිදු කළ යුතු කටයුතු දක්වමින් ලබාදෙන ලිඛිත තහවුරු කිරීමකි. ලිපියේ අඩංගු කරන කරුණුවලට කළමනාකරණය සහ විගණකවරයා යන දෙපාර්ශ්වයම එකඟ විය යුතුය. එය පත්වීමේ ලිපියක් මෙන්ම නෛතික ලියවිල්ලක් වශයෙන් ද අවශ්‍ය වූ විට භාවිත කරනු ලබයි.

(ලකුණු 03)

- (b) - හිමිකාරත්වයේ සැලකිය යුතු වෙනසක් සිදුවීම.
- ඉහළ කළමනාකාරීත්වයේ මැනකදී සිදු වූ වෙනස්වීම්.
- කළමනාකරණය විසින් විගණනයේ විෂය පථය සහ අරමුණු පිළිබඳව වැරදි වටහා ගැනීමක් සිදුව ඇතැයි ඇඟවෙන අවස්ථාවල.
- නීති සහ රෙගුලාසිවලින් වෙනස්වීම්.
- මූල්‍ය වාර්තාකරන රාමුවේ වෙනස්වීම්.
- ආයතනයේ ස්වභාවයේ හෝ ප්‍රමාණයේ සිදු වූ සැලකිය යුතු වෙනස්වීම්.
- විගණනයේ පරමාර්ථ සහ විෂය පථය සම්බන්ධ අස්භවයේ යම් වැරදි වටහා ගැනීම් ඇති බවට සංඥාවක් ලැබුණු විට

(ලකුණු 03)

(B) (1) ස්වයං සමාලෝඡනය මත තර්ජන.
සාමාජිකයකු විසින් තමන් සිදුකළ කාර්යයන් හෝ ලබාදුන් උපදේශයන් තමන් විසින් ම, සහතික වීමේ කාර්යභාරයේ කොටසක් ලෙස සාමාලෝඡනය කිරීම.

(2) සුහදශීලී වීමේ තර්ජන.
සේවාදායක හෝ ස්වාමියා සමඟ දිගු කාලීන සමීප සබඳතාවය නිසා, විගණක විසින් අනවශ්‍ය ලෙස අනුකම්පාසහගත වීම හෝ ඔවුන් විසින් ඉටුකළ කාර්යයන් අනවශ්‍ය ලෙස භාර ගැනීම. දී ඇති තත්ත්වයේ දී RR සමාගම විගණන ආයතනයේ දීර්ඝකාලීන සේවාදායකයෙකු වන නිසා මෙහිදී සුහදශීලී වීමේ තර්ජනයට මුහුණ දිය හැකිය.

(3) ස්වයං ඇල්ම මත තර්ජන.
මූල්‍ය හෝ වෙනත් දෑ මගින් ගණකාධිකාරීවරයකුගේ විනිශ්චයට හෝ හැසිරීමට අයුතු ලෙස බලපෑමක් ඇති කිරීමේ තර්ජනය වේ. මෙය සාමාජිකයන්ගේ, හෝ ආසන්නතම හෝ සමීපතම පවුලේ සාමාජිකයන්ගේ මූල්‍ය සහ මූල්‍ය නොවන දෙයක් මගින්, ඇතිවිය හැකිය. විගණන ආයතනයේ විශාලතම සේවා දායකයෙකු ලෙස RR ආයතනය කටයුතු කරන බැවින් සේවාදායකයා මත රඳා පැවැත්මක් ද ඇති වේ.

(ලකුණු 04)

(මුළු ලකුණු 10)

7 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

(a) මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සහ ඒවා ආයතනයේ මෙහෙයුම් කටයුතු පිළිබඳව සත්‍ය හා සාධාරණ දර්ශනයක් පෙන්වුම් කරණු ලබන බවට විගණක නිගමනය කරන්නේ නම් විගණක විසින් විකරණය නොකළ මතයක් ප්‍රකාශ කරයි.

(ලකුණු 03)

(b) (i) විගණනය කළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ අනාවරණය කර ඇති හෝ ඉදිරිපත් කර ඇති කිසියම් විශේෂිත කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් එම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පරිශීලනය කරන්නන්ගේ විශේෂිත අවධානය යොමු විය යුතු යැයි විගණකගේ නිගමනය වන අවස්ථාවක දී සහ එම විශේෂිත වූ කාරණය මූල්‍ය ප්‍රකාශන පරිශීලනය කරන්නන්ගේ අවබෝධයට මූලික වේ නම් විගණක විසින්, එම කාරණය සම්බන්ධයෙන් 'කරුණක් අවධාරණය කිරීමේ ඡේදයක්' විගණන වාර්තාවේ ඇතුළත් කළ යුතුය.

(ලකුණු 03)

- (ii) i. ආයතනයට එරෙහිව ඇති නඩු කටයුත්තක හෝ නියාමන කාර්යයක අනාගත ප්‍රතිඵලය සම්බන්ධයෙන් අවිනිශ්චිතතාවයක් පවතින අවස්ථාවක දී,
- ii. මූල්‍ය ප්‍රකාශන මත පැතිර පවත්නා බලපෑමක් ඇතිකළ හැකි ආකාරයට ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියක් එහි භාවිතය කළ යුතු යැයි නියම කළ දිනයට කලින් භාවිත කිරීම.
- iii. සිදු වී ඇති ප්‍රබල ව්‍යසනයක් හෝ සිදුවෙමින් පවතින ප්‍රබල ව්‍යසනයක් ආයතනයේ මූල්‍ය තත්ත්වයට, විශාල බලපෑමක් ඇති කරන අවස්ථාවක දී.

(ලකුණු 04)

(මුළු ලකුණු 10)

B කොටසෙහි අවසානය.

අනිවාර්ය ප්‍රශ්න දෙක (02) කි.
(මුළු ලකුණු 50)

8 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

(A)

(a) අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා	(b) නිර්දේශයන්
<p>1. හානි වූ අයිතමයන් හඳුනා ගැනීම සඳහා යෝග්‍ය ක්‍රියාවලියක් නොමැති වීම</p>	<ul style="list-style-type: none"> - සැපයුම්කරුවන්ගෙන් භාණ්ඩ ලැබෙන විට එම භාණ්ඩවල හානි වූ අයිතමයන් තිබේද යන්න පරීක්ෂා කළ යුතු වේ. භාණ්ඩ තොගයේ හානි වූ තොග නැති බවට භාණ්ඩ ලැබීමේ පත්‍රිකාව (GRN) වගකිව යුතු පුද්ගලයෙකු විසින් සහතික කොට අනුමත කළ යුතුය. - හානි වූ අයිතමයන් හඳුනාගත් පසු ඒවා නැවත සැපයුම්කරුට යැවිය යුතු අතර එම හානි වූ භාණ්ඩවලට මුල් ගෙවීම් වැළැක්වීම සඳහා ඉතා ඉක්මනින් ඒ මොහොතේම මූල්‍ය / ගිණුම් දෙපාර්තමේන්තුව දැනුවත් කළ යුතු වීම - හානි වූ භාණ්ඩ නැවත ගැලපීමෙන් පසු අදාළ ඉන්වොයිසිය ලබාගත් බවට ගණකාධිකාරීවරයා තහවුරු කළ යුතුය. නැතහොත් එම හානි වූ අයිතමයන්ගේ වටිනාකමට හර සටහනක් (Debit note) නිකුත් කළ යුතුය.
<p>2. ගබඩා ලිපිකරු විසින් භාණ්ඩ ලැබීමේ පත්‍රිකාව (GRN) පිළියෙළ කරන අතර එයට කිසිදු බලයලත් පුද්ගලයෙකුගේ වගකීමක් නොමැති වීම</p>	<p>ඇණවුමට අනුකූල වන පරිදි නිවැරදි ප්‍රමාණයෙන් යුතු භාණ්ඩ ලැබුණු බව සහතික කිරීම සඳහා වගකිව යුතු පුද්ගලයෙකු විසින් එය අනුමත කිරීම</p>
<p>3. රාජකාරි නිසි ලෙස වෙන් කොට නොතිබීම. ඉන්වොයිස් පිළියෙළ කරන පුද්ගලයාම මුදල් ලබාගැනීම (අයකැමි) කිරීම</p>	<p>එක් පුද්ගලයෙකු ඉන්වොයිස් නිකුත් කිරීමටත්, තව පුද්ගලයෙකු මුදල් එකතු කිරීමටත් ආදී වශයෙන් රාජකාරි දෙකට පුද්ගලයන් වෙත වෙනම යෙදවීම</p>
<p>4. ඉන්වොයිස් අනුමත කිරීම සඳහා කිසිදු ක්‍රියාවලියක් නොතිබීම</p>	<p>ඉන්වොයිස් අනුමත කිරීමට වගකිව යුතු පුද්ගලයෙකු යෙදවීම</p>
<p>5. භාණ්ඩ භාරදීමේ සටහන (dispatch note) කම්කරු කාර්ය මණ්ඩලයට ලැබුණු විට කිසිදු අධීක්ෂණයකින් හෝ තහවුරු කිරීමකින් තොරව එම අයිතම ගනුදෙනුකරුවන්ගේ වාහනවලට පැටවීම</p>	<p>නිවැරදි ප්‍රමාණයන් වාහනවලට පැටවීම කරන බවට තහවුරු කිරීම සහ නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා වගකිව යුතු පුද්ගලයෙකු පත් කිරීම</p>

6. තොග අයිතමයන් හි අඩුවීම සම්බන්ධයෙන් එවැනි සිද්ධීන් වැළැක්වීම සහ නිවැරදි කිරීමට ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබීම	අයිතමවල හිඟතාවන් හඳුනාගත් වහාම ඒවාට නිසි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම. ඊට අදාළ පුද්ගලයන්ගෙන් හිඟතාවන්ට අදාළ කරුණු විමසීම සහ ඒවා නිවැරදි කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම
7. අඛණ්ඩ භෞතික තොග සත්‍යාපනය පසුගිය මාස 02 සඳහා සිදු කර නොතිබීම	අයිතමවල හිඟයන් ඇත්දැයි හඳුනා ගැනීමට ක්‍රමවත්ව භෞතික තොග සත්‍යාපනය සිදු කිරීම. තොග අඩුවීම් හඳුනා ගැනීමෙන් පසුව ඒ ගැන පසු විපරම් කිරීම සහ අවශ්‍ය ගැලපීම් සිදු කිරීම
8. ගනුදෙනුකරුවන් විසින් අතින් ලියූ ඉන්වොයිස් පිටපත පෞද්ගලිකව ගබඩා ලිපිකරුට ලබාදීම	ඉන්වොයිස් පිටපත ගබඩා ලිපිකරුට භාරදිය යුත්තේ ගනුදෙනුකරු විසින් නොවේ. එය යම් පරිගණක ක්‍රියාවලියක් ආධාරයෙන් ඉලෙක්ට්‍රොනික ආකාරයට ගනුදෙනුකරුට දැකගත හැකි ලෙස කිරීම කළ යුතුය.
9. එකතු කරගත් මුදල්වලින් අනෙකුත් ගෙවීම් කිරීම	<ul style="list-style-type: none"> - අදාළ අනුමත කිරීමෙන් පසුව ගෙවීම් කිරීම සඳහා සුළු මුදල් අග්‍රිම ක්‍රමයක් ඇති කිරීම - එකතු කළ මුදල් බැංකු ගිණුමක තැන්පත් කිරීම

(ලකුණු 10)

- (c) (i) පරිගණක යෙදවුම් භාවිත සංවර්ධනය
- (ii) වැඩසටහන්වලට සිදුකරනු ලබන අනවසර වෙනස්කම් වැළැක්වීම හෝ අනාවරණය කරගැනීම
- (iii) වැඩසටහන්වල වෙනස්වීම් පරීක්ෂා කිරීම සහ ලේඛනගත කිරීම
- (iv) දත්ත ගොනු අනවසර ලෙස සංශෝධනය කිරීම වැළැක්වීමට අදාළ පාලනයන්
- (v) මෙහෙයුම්වල අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීම සහතික කරගැනීමට අදාළ පාලනයන්

(ලකුණු 03)

- (d) පරිගණක භාවිත සංවර්ධනය
  - (i) 1. පද්ධති නිර්මාණය, වැඩසටහන්ගතකරණය, සහ ලේඛනගතකරණය, පිළිබඳ ප්‍රමිතීන් පැවතීම.
  - 2. පරිගණක භාවිත කරන්නන් මගින් සහ කළමනාකරණය මගින් අනුමැතිය ලබා ගැනීම.
  - 3. සැලසුම් සඳහා වගකිවයුතු පාර්ශවයන් පරීක්ෂා කිරීමට වගකිවයුතු නොවන ආකාරයට වැඩ බෙදීම.
  - 4. නව ක්‍රියාවලීන් සඳහා සේවකයින් පුහුණු කිරීම සහ ප්‍රමාණවත් ලේඛනගතකරණයක් පවත්වා ගැනීම.

වැඩසටහන්වලට සිදුකරනු ලබන අනවසර වෙනස්කම් වැළැක්වීම සහ අනාවරණය කරගැනීම

- (ii) 1. වැඩ බෙදීම
- 2. පරිගණක මෙහෙයුම් කාර්යය මණ්ඩලයට ප්‍රවේශය සීමා කිරීම පිණිස වැඩසටහන් මුර පද මගින් ආරක්ෂා කිරීම.

3. අගලු දමන ලද දොරවල් භාවියෙන් මධ්‍යම පරිගණක පද්ධතියට ප්‍රවේශය සීමා කිරීම.
4. මෘදුකාංග මත වයිරස් පරීක්ෂාව, ප්‍රතිවයිරස මෘදුකාංග භාවිතය, අවසර නොලත් වැඩසටහන් සහ ගොනු භාවිතය සීමා කිරීමේ ප්‍රතිපත්තීන්.
5. වැඩසටහන් වල පසු පිටපත් ලබාගනිමින් වෙනත් ස්ථානයක ගබඩා කිරීම.

වැඩසටහන්වල වෙනස්වීම් පරීක්ෂා කිරීම සහ ලේඛනගත කිරීම

- (iii)
1. සම්පූර්ණ පරීක්ෂණ පටිපාටි.
  2. ලේඛනගත කිරීමට අදාළ ප්‍රමිතීන්.
  3. වෙනස් කිරීම් සඳහා පරිශීලක සහ කළමනාකරණ අනුමැතිය.
  4. වැඩසටහන් භාවිත කරන සේවකයින් පුහුණු කිරීම.

දත්ත ගොනු අනවසර ලෙස සංශෝධනය කිරීම වැළැක්වීමට පාලනයන්

- (iv)
1. දුරස්ත පර්යන්තයන් මත භෞතික ආරක්‍ෂාව.
  2. අධිකාරීන් පුද්ගලයින්ට පමණක් ප්‍රවේශය සීමා කිරීම.
  3. අනවසර ඇතුළුවීම් වැළැක්වීමට පරිගණක බාධක, ඇතිකිරීම.
  4. මුරපද වැනි භාවිත කරන්නන් හඳුනාගැනීමේ පාලනයන්.
  5. දත්ත කේතවලට හැරවීම.

මෙහෙයුම්වල අඛණ්ඩභාවය සහතික කරගැනීමට අදාළ පාලනයන්

- (v)
1. වැඩසටහන් වල සහ දත්ත ගොනුවල අමතර පිටපත් බාහිරින් ගබඩා කිරීම.
  2. ගිනි සහ අනෙකුත් උපද්‍රවයන්ගෙන් උපකරණ ආරක්‍ෂා කර ගැනීම.
  3. පසු පිටපත්.
  4. ආපදාවන්ගෙන් යථා තත්ත්වයට පත්වීමේ පටිපාටි - පසු පිටපත් පහසුකම් පැවතීම.
  5. නඩත්තු සම්බන්ධ ගිවිසුම් සහ රක්‍ෂණය

(ලකුණු 06)

(B)

සහතික වීමේ කාර්යභාරයේ මූලිකාංග	දී ඇති තත්වයට ගැළපීම
පාර්ශවයන් තුනක සබඳතාවය.	එම පාර්ශවයන් තුන වනුයේ, - (තොරතුරුවල) අපේක්ෂිත පරිශීලකයා. - TG - පරිචයේ යෙදෙන්නා. - බාහිර විගණක - තොරතුරු සපයන පුද්ගලයා (TS).

විෂය කරුණ	විෂය කරුණ ලෙස ප්‍රධාන කාර්යසාධන දර්ශකය සහ වගකිවයුතු පාර්ශ්වය ලෙස ටෙස්කෝ ශ්‍රී ලංකා (TSL) හඳුනාගත හැකිය.
යෝග්‍ය නිර්ණායකයන් යොදාගැනීම.	ප්‍රධාන කාර්යසාධන දර්ශක ගණනය කිරීමේ ක්‍රමය TSL සඳහා ඇති TG හි මෙහෙයුම් අත්පොතෙහි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති ක්‍රම අනුව සිදු කර ඇත.
සාක්ෂි ලබාගැනීම.	සාක්ෂි ලෙස ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් ලැබෙන ප්‍රතිචාර පිරවීම් ආකෘති මගින් ලබාගත හැකිය.
සහතික වීමේ වාර්තාව / අවසාන නිගමනය	බාහිර විගණක පරිචයේ යෙදෙන්නා වන අතර ප්‍රකාශනයේ වාර්තා වී ඇති ප්‍රමාණයන් මත විධිමත් වාර්තාවක් නිකුත් කරමින් ඔහු විසින් අවසාන නිගමනයක් ප්‍රකාශ කිරීම අවශ්‍ය කෙරේ.

(ලකුණු 06)

(මුළු ලකුණු 25)

9 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

(a)

පොදු ක්ෂේත්‍ර	උදාහරණ
අස්තිත්වයේ ස්වභාවය	<ul style="list-style-type: none"> සී/ස ටියරා සමාගමේ අයිතිකරුවන් කවුද එහි මූල්‍යකරණ ක්‍රම ටියරා සමාගමේ සංවිධාන ව්‍යුහය (ගබඩාව සමග) ටියරා සමාගමේ ව්‍යාපාර මෙහෙයුම්වල වර්තමාන තත්ත්වය මූල්‍ය වාර්තා පිළියෙළ කරන සහ ඉදිරිපත් කිරීමට භාවිත කරන මූල්‍ය වාර්තාකරණ රාමුව (උදා :- ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත ආදී)
කර්මාන්ත, නියාමන සහ අනෙකුත් බාහිර සාධක	<ul style="list-style-type: none"> නියාමන රාමුව (සමාගම් පනත, ආනයන රෙගුලාසි, මිල කිරීමේ රෙගුලාසි ආදී) රජයේ ප්‍රතිපත්ති සහ බදුකරණ ව්‍යුහය සී/ස ටියරා සමාගමේ ඉහළ මට්ටමේ විලාසිතා ඇඳුම් සඳහා තිබූ වක්‍රීය / සෘතුමය ක්‍රියාකාරිත්වය ශ්‍රී ලංකාවේ විලාසිතා කර්මාන්තය සඳහා ඇති වෙළෙඳපොළ සහ තරගය

අභ්‍යන්තර පාලනයන්	<ul style="list-style-type: none"> පාලන ක්‍රියාකාරකම් නියාමන පාලනයන් පරිසර පාලනය අවදානම තක්සේරු කිරීම තොරතුරු පද්ධති
මූල්‍ය කාර්යසාධනය ඇතුළත්ව පරමාර්ථ, උපක්‍රම සහ ආශ්‍රිත ව්‍යාපාර අවදානම්	<ul style="list-style-type: none"> ටියාරා සමාගමේ කෙටිකාලීන සහ දිගුකාලීන පරමාර්ථ නව ආයෝජන, ඇගයුම් පෙළ සහ ව්‍යාප්තිය සඳහා සැලසුම් ව්‍යාපාරික ව්‍යුහයේ වෙනස්කම්වලට අදාළ සැලසුම් (උදා: - ඒකාබද්ධ කිරීම්) ටියාරා සමාගමේ මූල්‍ය කාර්යසාධනය සහ එය ආයතනයේ සේවකයන්ගේ වේතන සමග ඇති සම්බන්ධ කර ඇති ආකාරය
ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති තෝරා ගැනීම සහ භාවිතය	ටියාරා සමාගම විසින් ගිණුම් ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීම සඳහා උපයෝගී කරගෙන ඇති ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති, ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතවලට අනුකූල ද යන වග

(ලකුණු 06)

- (b) (i) ටියාරා සමාගම විලාසිතා කර්මාන්තයේ නියුතු සමාගමකි. එමනිසා එයට අවදානමක් පවතී. එනම්, එහි තොගය පිරිවැයට සාපේක්ෂව පහළ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගයක් (NRV) ගැනීම නිසා පිරිවැය වැඩියෙන් පැවතීමයි. ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය පහළ බැසිය හැක්කේ, සමාගම වේගවත් වෙනස්වීම්වලට භාජනය වන විලාසිතා කර්මාන්තයේ රැඳී සිටීමේ හේතුවෙනි.

(ලකුණු 03)

- (ii) i. තොග ගණනයේ දී සෙමින් වලනය වන තොග සම්බන්ධව හඳුනා ගැනීමට දී ඇති උපදෙස් පරීක්ෂා කිරීම
- ii. සෙමෙන් වලනය වන තොග සම්බන්ධ සාක්ෂි ඇද්දැයි බැලීමට වසර අවසාන කල්ගත වූ තොග විශ්ලේෂණය කෙරෙහි යොමු කරන අවධානය වැඩි කිරීම
- iii. පෙර වර්ෂයේ අවසාන තොගයේ තිබූ පෙර වර්ෂය අවසානයේ දී විකුණනු ලැබූ මාක්සි ඇඳුම්වල විකුණුම් වටිනාකම නිශ්චය කරගැනීම. එමගින් මූල්‍ය වාර්තාවල තිබූ තොගයේ වටිනාකම ශුද්ධ උපලබ්ධි වටිනාකමට වඩා වැඩි අගයක් බව තහවුරු කරගත හැකි වේ.

(ලකුණු 04)

- (iii) 1) වටිනාකම් සමග සැපයුම්කරුවන්ගේ ඉන්වොයිසි ගැලපීම තුළින් පිරිවැයේ නිරවද්‍යතාවය පරීක්ෂා කර බැලීම
- 2) තොගයේ ඇති අයිතමයන්ගේ නියදියක් ගෙන එහි පිරිවැය නැවත ගණනය කිරීම

(ලකුණු 02)

(c) (i) විමසීම මගින් අදහස් කරනු ලබන්නේ ආයතනය තුළ හෝ ආයතනයන් පරිභාහිරව මූල්‍ය සහ මූල්‍ය නොවන කටයුතුවලට සම්බන්ධ දැනුමැති පාර්ශවයන්ගෙන් තොරතුරු ලබාගැනීම වේ. මෙහිදී විගණන සාක්ෂිවල ප්‍රබලතාවය තොරතුරු ප්‍රභවයන්ගේ දැනුම සහ අවංක බව මත තීරණය වේ.

උදාහරණ : -

විමසීම්වලට, විධිමත් ලිඛිත ප්‍රශ්න මාලාවකට පිළිතුරු ලබාගැනීම මෙන්ම විශේෂිත සැදුම්කට අදාළ ව වාචික ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු ලබාගැනීම ද ඇතුළත් වේ.

අනෙකුත් පාර්ශවයන් විසින් සිදු කරනු ලබන ක්‍රියාවලියක් හෝ ක්‍රියාපටිපාටියක් දෙස බලාසිටීම නිරීක්ෂණය ලෙස හැඳින්වේ. මෙමගින් විගණක පරීක්ෂාකරනු ලබන මොහොතේ පමණක් අදාළ ක්‍රියාවලිය සිදුවන බවට සහතික කරන බැවින් මෙහි ඇත්තේ සීමිත ප්‍රයෝජනයකි.

උදාහරණ : -

භෞතික තොග ආගණනයක් නිරීක්ෂණය කිරීම.

(ii) ප්‍රභව ලියවිලි වල සහ ගිණුම් වාර්තා වල ගණිතමය නිරවද්‍යතා පරීක්ෂා කිරීම මෙමගින් අපේක්ෂා කෙරේ. මෙය විගණක විසින් සිදුකරනු ලබන බැවින් එය විශ්වාසනීය ප්‍රභවයක් ලෙස හඳුනා ගත හැකිය.

උදාහරණ : - පොළී ගෙවීම් ගණනය කිරීම, තොග අගය කිරීම, ක්ෂය ගණනය කිරීම, පොළී ආදායම නැවත ගණනය කිරීම.

මින් අදහස් වන්නේ අස්ථිත්වයේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ කොටසක් ලෙස කලින් සිදු කරනු ලැබූ ක්‍රියාවක් විගණක විසින් ස්වාධීනව සිදු කිරීමයි. මෙය ද, විශ්වාසනීය ප්‍රභවයක් ලෙස හඳුනා ගත හැකි වනුයේ විගණක විසින්ම සිදුකරනු ලබන බැවිනි.

උදාහරණ: - බැංකු සැසඳුම නැවත සකස් කිරීම, සැපයුම්කරුගේ ශේෂය සහ සැපයුම්කරුගේ ප්‍රකාශනය සැසඳීම විගණක විසින් සිදු කිරීම, ණය ගැති ලෙජරයේ ගිණුම් ණයගැති පාලන ගිණුම සමඟ සැසඳීම.

(ලකුණු 06)

(d)

- (1) සැසඳුමේ ගණිතමය නිරවද්‍යතාවය පරීක්ෂා කිරීම
- (2) ණයගිමියන්ගේ ලෙජර පාලන ගිණුමේ ශේෂය, ණයගිමි ලෙජරයේ ඇති තනි ණයගිමියන්ගේ ශේෂය සමඟ එකඟ වීම
- (3) සැපයුම්කරුවන්ට කරන ලද ගෙවීම් පිළිබඳ පරීක්ෂා කිරීම

(ලකුණු 04)

(මුළු ලකුණු 25)

C කොටසෙහි අවසානය.

Notice :

These answers compiled and issued by the Education and Training Division of AAT Sri Lanka constitute part and parcel of study material for AAT students.

These should be understood as Suggested Answers to question set at AAT Examinations and should not be construed as the “Only” answers, or, for that matter even as “Model Answers”.

The fundamental objective of this publication is to add completeness to its series of study texts, designs especially for the benefit of those students who are engaged in self-studies. These are intended to assist them with the exploration of the relevant subject matter and further enhance their understanding as well as stay relevant in the art of answering questions at examination level.

aat
SRI LANKA

© 2017 by the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka)

All rights reserved. No part of this document may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise without prior written permission of the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka)